Sc Marko Andrejić,
kapetan I klase, dipl. inž.

PRILOG PLANIRANJU MESEČNOG RADA RADIONICE ZA TEHNIČKO ODRŽAVANJE U ZDRUŽENIM TAKTIČKIM JEDINICAMA

Uvod

Posledice lošeg planiranja se kumulativno manifestuju i u ostalim procesnim funkcijama rukovođenja kao što su organizovanje, komandovanje, koordinacija i kontrola, a vrlo nepovoljno se odražavaju i u fazi realizacije zadataka.

Među brojnim zadacima koji se planiraju u združenim taktičkim jedinicama (ZTJ) jeste borbena obuka i vaspitanje. Deo tog planiranja je i planiranje borbene obuke i vaspitanja u jedinici za tehničko održavanje i, u vezi s tim, planiranje mesečnog rada radionice za tehničko održavanje.

Polazeći od zastupljenosti u strukturi VJ i značaja radionice za tehničko održavanje za borbenu gotovost, planiranju rada jedinice za održavanje, koja vrši podršku ZTJ, treba posvetiti posebnu pažnju.

Planiranje mesečnog rada radionice za tehničko održavanje nije sistemski potpuno rešeno, a ni segmenti koji su normativno regulisani ne primenjuju se dovoljno. U praksi se javljaju izvesne razlike i parcijalni pristupi u planiranju, bez šireg sagledavanja okruženja, uticaja ograničenja i obaveza svih subjekata borbene obuke i vaspitanja.

U uslovima nestabilnosti okruženja u kojima radionica izvršava svoje zadatke, bez jedinstvenog pristupa ovom problemu, razlike mogu biti vrlo velike.

U praksi se problemi koji se javljaju pri planiranju mesečnog rada radionice, javljaju u gotovo svim ZTJ. Sve je više problema pri realizaciji zadataka koji su posledica planiranja, što ukazuje na činjenicu da planiranju treba posvetiti više pažnje i nastojati ga sistemski razrešiti.

Pri planiranju mesečnog rada radionice za tehničko održavanje, radionica se mora posmatrati *kao preduzeće* koje mora da ostvari visok stepen rentabilnosti poslovanja i *kao vojna jedinica* koja mora da ostvari visok stepen borbene gotovosti.

Planiranje mesečnog rada radionice u ZTJ zahteva tesnu saradnju i *direktnu komunikaciju* između velikog broja subjekata: korisnika usluga radionice (osnovne jedinice, komande, rukovaoci), organa komande i komandira jedinice za održavanje.

Komuniciranje isključivo pisanim dokumentima, pasivan odnos ili nezainteresovanost pojedinih subjekata, negativno se odražava na efikasnost planiranja, a samim tim i realizaciju zadataka koje obavlja radionica.

Da bi se ovaj problem rešio potrebno ga je šire sagledati u sastavu planiranja borbene obuke i vaspitanja u ZTJ, uz uvažavanje zakonitosti i uslova života i rada, normativa i regulativa koji definišu ovu oblast i poznavanje naučnog pristupa planiranju.

Ciljevi ovog su da se:

- sa organizacionog aspekta izvrši stručna deskripcija planiranja mesečnog rada radionice za tehničko održavanje u ZTJ, kao integralnog dela borbene obuke i vaspitanja, uz uvažavanje ograničenja organizacione i tehnološke prirode, i iznesu određeni predlozi. Tako će se stvoriti *skromna* polazna osnova za dalji rad na usavršavanju planiranja mesečnog rada radionice,

- obimna materija iz ovog kompleksnog područja sistematizuje i prezentira na jednom mestu,

- identifikuju nosioci informacija potrebnih za planiranje mesečnog rada radionice,

- naglase obaveze pojedinih subjekata borbene obuke i vaspitanja prema planiranju mesečnog rada radionice,

- olakša rad organima tehničke službe (TSl) koji se bave planiranjem mesečnog rada radionice a posebno oficirima TSl na početnim dužnostima, i planiranje podigne na viši nivo, čime će se postići znatne uštede novca, vremena, prostora, opreme, materijala, i sl.

Opis i razrada planiranja mesečnog rada radionice

Problemi u planiranju mesečnog rada radionice dobrim delom se javljaju usled nedovoljno izvršene integracije aktivnosti planiranja borbene obuke i vaspitanja, a i pratećih aktivnosti iz života i rada koje nisu sastavni deo borbene obuke i vaspitanja, ali su u njenoj funkciji.

Problem integracije se dobrim delom ogleda u neshvatanju potrebe za

integralnim pristupom planiranju rada radionice i neiznalaženju odnosa između toga koliko je pri tome potrebno *saradnje* a koliko *komandovanja*.

Često je zastupljen pristup da su borbena obuka i vaspitanje jedinica rodova više značajni od jedinica službi, pa se ova dva segmenta razmatraju odvojeno i nezavisno, neuzimajući u obzir da se oni međusobno podržavaju, da su komplementarni i da deluju celovito u borbenim dejstvima.

Problemi se ne sagledavaju kompleksno već parcijalno i površno, što se odražava na planiranje i rad radionice za tehničko održavanje.

Problemi, na nivou ZTJ, mogu se podeliti na ljudske, organizacione i stručne. Organizacioni i stručni problemi su, takođe, ljudski pa ih pri planiranju mesečnog rada radionice treba tako i sagledavati.

Potreba za sveobuhvatnijim sagledavanjem ove problematike proizilazi zbog sledećih razloga:

- ukidanje pozadine na nivou garnizona (kasarne) i prelazak na *novi sistem TOb-a* nisu pratile adekvatne promene u normativnom regulisanju,

- nezvanična, ali ipak prisutna podela u komandama na *operativni* i *pozadinski deo*, a samim tim i podela planiranja,

- nedovoljno precizno definisano stanje sistema, bližeg i daljeg okruženja u kome radionica obavlja zadatke,

- nedorečenost i nedovoljna preciznost po pitanju nadležnosti i obaveza pojedinih subjekata rukovođenja prema planiranju borbene obuke i vaspitanja,

- znanja i iskustva iz ove oblasti nisu sistematizovana i dostupna na jednom mestu,

- teškoće u radu mladih kadrova na početnim dužnostima u jedinicama za održavanje,

- nedovoljno kvalitetno planiranje i slaba realizacija mesečnih planova rada u praksi,

— nedovoljna zainteresovanost pojedinih organa u ZTJ za mesečno planiranje rada radionice i često angažovanje ljudstva radionice na neplanskim i nestručnim zadacima,

— promene u formaciji pozadinskih jedinica, koje nisu do kraja normativno podržane,

— nedovoljno precizno razgraničenje nadležnosti u komandovanju pozadinskim jedinicama,

— statički prilaz u planiranju mesečnog rada radionice,

— prestankom izveštavanja pretpostavljenih stručnih organa, što je zadatak organa TSI u ZTJ, o realizaciji mesečnog plana rada radionice, znatno je smanjena njihova mogućnost uticaja na unapređenje planiranja i realizaciju rada u radionicama,

— zahteva prakse da se materija koja reguliše ovu oblast sistematizuje i učini dostupnom na jednom mestu,

— resursi radionica za tehničko održavanje moraju se koristiti optimalno, a planiranje njenog rada obavljati centralizovano.

Osnovi planiranja borbene obuke i vaspitanja u ZTJ

Planiranje borbene obuke i vaspitanja¹⁾ jeste proces iznalaženja racionalnih načina, rešenja, postupaka i izrade programa kojima će se postići visok stepen obučenosti i materijalno-tehničke pripremljenosti jedinica za izvršenje namenskih zadataka.

Polazna osnova za planiranje borbene obuke i vaspitanja jesu planovi borbene obuke i vaspitanja vojnika i jedinica rodova i službi.

Realizacija mesečnog plana rada radionice za tehničko održavanje, ujedno je proces realizacije borbene obuke

¹⁾ Borbena obuka i vaspitanje je planska, organizovana, naučno zasnovana aktivnost i najvažniji deo vojnog vaspitanja i obrazovanja. Ostvaruje se kroz realizaciju zadataka obrazovnog, vaspitnog i operativnog karaktera.

i vaspitanja jedinice za tehničko održavanje.

Borbena obuka i vaspitanje su prioritetni zadaci koji presudno utiču na osposobljenost osnovnih jedinica za izvršenje namenskih zadataka u borbenim dejstvima.

Planiranje mesečnog rada radionice mora biti obuhvaćeno planiranjem (koordiniranjem) aktivnosti borbene obuke i vaspitanja, koje se u ZTJ obavlja jednom mesečno. Detaljno planiranje borbene obuke i vaspitanja vrši se po osnovnim jedinicama.

S obzirom na značaj ovog planiranja za borbenu gotovost u njemu moraju biti uključeni svi subjekti rukovođenja, od komandira osnovnih jedinica do komandanta ZTJ.

Planiranje mesečnog rada radionice nemoguće je odvojiti od mesečnog planiranja borbene obuke i vaspitanja jedinice za tehničko održavanje, koja u radionici realizuje najveći deo zadataka borbene obuke i vaspitanja.

Kao proizvod planiranja borbene obuke i vaspitanja javljaju se planovi i zahtevi.

Da bi se uskladile obaveze osnovnih jedinica, proistekle iz Plana borbene obuke i vaspitanja, zahteva i odluka viših komandi, na nivou ZTJ vrši se mesečna koordinacija (planiranje) aktivnosti vezanih za realizaciju borbene obuke i vaspitanja. U tome bi morali učestvovati komandiri samostalnih jedinica, komandanti, pomoćnik načelnika štaba za operativno-nastavne poslove, načelnik štaba, načelnici rodova i službi, pomoćnici komandanta i komandant ZTJ.

U toku koordinacije iznose se zahtevi²⁾ za angažovanje stručne radne

²⁾ Komandiri, komandanti i organi komandi imaju mogućnost da svakog meseca, na referisanju kod komandanta ZTJ, iznesu probleme čije rešavanje zahteva angažovanje ljudstva tehničke radionice. Ovi zahtevi se, u vidu naređenja preko PKPo, odnosno komandanta pozb, dostavljaju jedinici za tehničko održavanje. Pored navedenih nisu isključena komuniciranja između komandira i komandanata sa NTSI, odnosno komandantom pozb ili komandrom jedinice za održavanje.

snage iz radionice, za potrebe jedinica. Ovi zahtevi se dostavljaju u pisanoj formi, do 23. u mesecu za naredni mesec. Zahteve koji su od interesa za izradu *Plana koordinacije* komandiri, komandanti i organi komande dostavljaju i u pisanoj formi organu za operativno-nastavne poslove.

Uvažavajući sve zahteve i ograničenja, organ za operativno-nastavne poslove izrađuje *Plan koordinacije* (do 25. u mesecu za naredni mesec), gde se unose sve značajne aktivnosti ZTJ, uključujući preventivno održavanje, komandantske preglede, prelaz sa jednog vida eksploatacije na drugi, rekonstrukciju i konzervaciju TMS (koje će kasnije biti obuhvaćene Mesečnim planom rada radionice).

Plan koordinacije odobrava komandant ZTJ i on ima naredbodavni karakter za sve potčinjene jedinice.

Planovi koordinacije dostavljaju se komandama i komandirima samostalnih jedinica, koji svoje planove izrađuju uz uvažavanje *Plana koordinacije ZTJ*.

Komande dostavljaju osnovnim jedinicama *Izvod iz Plana koordinacije*, gde ih obaveštavaju (informišu) o aktivnostima iz *Plana koordinacije* koje su značajne za njih, kako bi mogli da planiraju borbenu obuku i vaspitanje.

Na osnovu *Planova borbene obuke i vaspitanja vojnika i jedinica rodova i službi*,³⁾ gde je definisana borbena obuka i vaspitanje po sadržajima (predmetima) i obimu, organi komande, svako iz svog delokruga nadležnosti, izrađuju *Tematske planove*⁴⁾ u kojima se, po me-

³⁾ Borbenu obuku vojnika i jedinica TSI po periodima obuhvata:

a) period vojničkog obučavanja (prema Planu i programu koji je izdala Uprava za obuku GŠ VJ) sa fazama osnovne obuke i stručno-specijalističke obuke,

b) period obuke u vršenju službe, sa fazama doobuke (osposobljavanje za rad na sredstvima koja nisu izučavana u TNC) i vežbi jedinica (u sklopu vežbi jedinica i ustanova VJ).

Po sadržajima obuhvata: moralno vaspitanje, vojnostručnu obuku i fizičko vaspitanje.

⁴⁾ Tematski planovi izrađuju se na osnovu Plana i programa borbene obuke i vaspitanja vojnika i jedinica rodova i službi. Zajedno sa Planovima i programima borbene obuke i vaspitanja čine osnovu za mesečno planiranje borbene obuke i vaspitanja u *Rasporedu borbene obuke i rada*.

secima definišu teme i obim realizacije.

Planiranje borbene obuke i vaspitanja obavlja se mesečno na nivou osnovnih jedinica, u *Rasporedu borbene obuke i rada*.⁵⁾

Ono je usklađeno sa planovima borbene obuke i vaspitanja jedinica rodova i službi, tematskim planom, planom koordinacije, zahtevima i odlukama pretpostavljenih komandi i uslovima života i rada u ZTJ. U raspored borbene obuke i rada unose se i podaci o TMS (npr. vozila), koja će biti angažovana u realizaciji određenih sadržaja obuke.

Radi bolje koordinacije rada i praćenja borbene obuke i vaspitanja, osnovne jedinice svakog meseca dostavljaju svojoj komandi *Izvide iz rasporeda borbene obuke i rada i Prijave — pregled TMS koja se prijavljuju za tehničko održavanje* (prilog broj 1).

Komanda objedinjuje ove izvode i, uz njih, dostavlja pomoćniku načelnika štaba za operativno-nastavne poslove (PNŠONP) i zahteve koje imaju prema organima komande radi pružanja stručne pomoći, odnosno angažovanja stručnih lica za ispomoc u realizaciji planskih i vanrednih zadataka (procena nagriženosti cevi naoružanja, ispomoc na periodičnim pregledima, komandantski pregledi, gađanja, odeljenjske i vodne vežbe).

Prijave TMS za tehničko održavanje dostavljaju se preko organa za operativno-nastavne poslove, načelniku TSI (na obrascu prilog 1) do 24. u mesecu za naredni mesec. Načelnik TSI na osnovu podataka iz prijava, zahteva jedinica i organa komande iznetih na me-

⁵⁾ U jedinici za tehničko održavanje radi se svakog meseca Plan borbene obuke i vaspitanja za naredni mesec, kao osnovni dokument koji reguliše borbenu obuku i vaspitanje jedinice za tehničko održavanje, a time i vojnostručnu obuku. Ovaj plan radi se uz uvažavanje Plana koordinacije aktivnosti na nivou ZTJ, Plana borbene obuke i vaspitanja vojnika i jedinica TSI, Tematskog plana i specifičnosti uslova života i rada u ZTJ. U skladu sa ovim planom radi se Mesečni plan rada, Plan punjenja i kondicioniranja akumulatora i Plan ispomoci jedinicama u osnovnom održavanju prilikom izvođenja periodičnih pregleda, koji se uklapaju u Mesečni plan rada radionice.

P R E G L E D

TMS u vojnoj pošti ————— koja se prijavljuju za tehničko održavanje —————
za mesec ————— 199 ————— godine

R. br.	Naziv TMS	Registarski — fabrički broj	Potrebno je izvršiti					Kratak opis neispravnosti i druge primedbe
			TP	I	II	LR	Konzervacija	
1	2	3	4	5	6	7	8	9

sečnom planiranju (koordiniranju) zahteva iznetih na mesečnom referisanju komandantu ZTJ i poznavanja stanja TMS u jedinicama, određuje potrebne vremenske resurse prema strukturi radne snage i to grubo za laki remont (LR) TMS i ispomoć osnovnim jedinicama a precizno za tehničke preglede (TP) i konzervaciju.

Komandir jedinice za tehničko održavanje, pored Izvoda iz Plana koordinacije, dobija od načelnika TSl objedinjene zahteve osnovnih jedinica i komandi, zahteve organa komande i komandanta za čije ispunjavanje je neophodno angažovanje stručne radne snage iz radionice. Takođe, dobija Mesečni plan rada radionice i odobrene prioritete kojih se mora pridržavati u realizaciji.

Na osnovu Izvoda iz plana koordinacije, Tematskog plana i Plana borbene obuke i vaspitanja vojnika i jedinica TSl, obaveza koje proističu iz uslova života i rada jedinice za tehničko održavanje, komandir jedinice za tehničko održavanje mesečno planira borbenu obuku i vaspitanje u Rasporedu borbene obuke i rada.

Najveći procenat vremena u rasporedu borbene obuke i rada pripada stručno-specijalističkoj obuci. Ta obuka obuhvata teorijske sadržaje, teorij-

ske-praktičan i najviše praktičan (proizvodni) rad na radnim mestima, odnosno na mestima gde konkretna situacija nalaže.

Vreme ukupno potrebno za realizaciju aktivnosti iz Mesečnog plana rada radionice, izraženo u norma-časovima (Nč), mora biti manje ili jednako vremenu predviđenom (raspoloživom) u Rasporedu obuke i rada za stručno-specijalističku obuku.

Obaveze pojedinih subjekata komandovanja prema planiranju mesečnog rada radionice

Planiranje mesečnog rada radionice za naredni mesec mora početi *zajedno* sa planiranjem borbene obuke i vaspitanja, odnosno na koordinaciji aktivnosti na nivou ZTJ. Planiranje zahteva timski rad i integralni pristup *zainteresovanih subjekata*.

U vezi sa tim, obaveze *zainteresovanih subjekata* su sledeće:

— *komandir jedinice za tehničko održavanje*, proračunava radioničke kapacitete u norma časovima (Nč), uzimajući u obzir planske i neplanske gubitke, organizacione i tehnološke gubitke zbog postojećeg stanja kadra, opreme, dokumentacije, radnog prostora, TMS,

rezervnih delova (r/d) i određenih planova koji su u funkciji realizacije zadataka radionice, i dostavlja ih do 16. u mesecu organu TSl. Takođe, do 23. u mesecu, izveštava o zadacima koji se ne mogu realizovati do kraja tekućeg meseca,

— *načelnik tehničke službe* upoznaje prisutne na koordinaciji sa obavezama radionice koje proizilaze iz dugoročnih planova održavanja (rekonzervacija i tehnički pregledi na osnovu vremenskih resursa, predlog za srednji remont i generalni remont u narednoj godini), godišnjih planova, a posebno sa Planom izvršenja tehničkih pregleda (TP), konzervacije TMS, zahtevima — prijavama za laki remont sredstava iz jedinica, zadacima koji se ne mogu izvršiti u tekućem mesecu a planirani su mesečnim planom rada radionice i raspoloživim kapacitetima radionice za naredni mesec, izraženim u Nč (da li ima znatnog smanjenja ili povećanja).

Takođe, daje informacije o stanju zaliha rezervnih delova (r/d), repromaterijala (r/m) i potrošnog materijala (p/m) neophodnih za normalno odvijanje procesa rada u radionici, i opštem stanju i spremnosti za rad u narednom mesecu.

Osim toga, iznosi podatke o pojedinim profilima stručne radne snage kojima radionica ne raspolaže (npr. optičari, precizni mehaničari, mehaničari za IC sredstva, raketni mehaničari, mehaničar za PA sredstva, i dr.) i daje predlog da se oni traže iz pozadinske baze, radi ispomoći,

— *načelnici rodova i službi* dostavljaju zahteve za angažovanje stručne radne snage iz radionice, koja je potrebna jedinicama njihovog roda — službe. Tako, na primer, *organ veze* ispostavlja zahtev za angažovanje stručne radne snage prilikom provere veza, *organ artiljerije* ispostavlja zahtev za angažovanje stručne radne snage za izvođenje veštačkog trzanja artiljerijskih oruđa, *organ saobraćajne službe* ispo-

stavlja zahtev za angažovanje stručne radne snage iz tehničke radionice prilikom doobuke i kondicioniranja vozača i praćenja automobilskih transporta, kao i zahteve za tehničke preglede vozila koja su u intenzivnoj eksploataciji, *organ inženjerije* ispostavlja zahtev za tehničke preglede inženjerijskih sredstava u intenzivnoj eksploataciji, itd.,

— *pomoćnik komandanta za pozadinu* iznosi zahteve koji su od interesa za sve pozadinske službe i pozadinsko obezbeđenje ZTJ u celini (održavanje infrastrukture, objekata i sl.) a za koje je neophodno angažovanje ljudstva radionice,

— *ostali pomoćnici komandanta*, takođe, iznose zahteve za angažovanje radionice radi realizacije zadataka iz svog domena rada,

— *pomoćnik načelnika štaba za operativno-nastavne poslove* ispostavlja zahteve za angažovanje ljudstva radionice pri smenama straže, određenim gađanjima, izradi meta, održavanje uređaja na strelištu, i sl.,

— *komandant pozadinskog bataljona* (poz b) iznosi svoje potrebe za angažovanje stručne radne snage na komandantskim pregledima, održavanju objekata koji pripadaju njegovoj jedinici, itd.,

— *komande jedinica* iznose svoje zahteve za angažovanje stručne radne snage za vreme komandantskih pregleda, prilikom odeljenjskih, vodnih i četnih vežbi, odeljenjskih i vodnih gađanja, na periodičnim pregledima, pre odlaska na teren, odnosno za laki remont i tehničko održavanje TMS (na osnovu eksploatacionih i vremenskih resursa),

— *načelnik štaba* iznosi zahteve u vezi sa važnim redovnim i vanrednim zadacima iz domena borbene obuke i vaspitanja, koji zahtevaju angažovanje ljudstva tehničke radionice (npr. vodne i četne vežbe, određena gađanja, provere borbene gotovosti, komandantski

pregledi koje obavlja komandant ZTJ, i dr.),

— *komandant ZTJ* postavlja zahteve u vezi sa zadacima i obavezama iz oblasti borbene obuke i vaspitanja, života i rada celokupne ZTJ koji zahtevaju angažovanje ljudstva tehničke radionice (komandantski pregled, kovački, farbarski i zavarivački radovi na uređenju poligona i kasarne, uređenje objekata za posebne namene), odobrava-naređuje prioritete u izvršavanju pojedinih zadataka proisteklih iz zahteva ostalih subjekata borbene obuke i vaspitanja, odobrava konzervaciju i prvu re-konzervaciju TMS i određuje prioritet u radovima po jedinicama i sredstvima, u zavisnosti od njihovog značaja za borbenu gotovost (b/g) jedinice i dr. Takođe zahteva pripremu TMS jedinica koje se angažuju prema posebnim naređenjima radi dostizanja određenog stepena b/g.

Osnovni planovi i aktivnosti značajni za planiranje mesečnog rada radionice

Ovi planovi mogu se, uslovno, podeliti na dve grupe: planove koji regulišu određene segmente borbene obuke i vaspitanja, odnosno života i rada u ZTJ, a značajni su za planiranje mesečnog rada radionice i planove koji se odnose na funkciju održavanja TMS (planovi održavanja TMS i planovi koji su u funkciji održavanja). Planovi iz prve grupe su, uglavnom, objašnjeni.

Karakteristični planovi iz druge grupe su:

— dugoročni i srednjoročni planovi održavanja (Plan rekonzervacije dugoročno zaštićenih TMS i TP po osnovi vremenskih resursa, Planovi SR i GR po osnovi vremenskih resursa),

— godišnji planovi (Plan potreba i mogućnosti za tehničko održavanje, Plan nabavki, radova i usluga, Plan slanja TMS na SR i GR, Plan prelaska s

jednog vida eksploatacije na drugi. Plan izvršenja TP i konzervacije-re-konzervacije TMS, Plan punjenja i kondicioniranja akumulatora, Plan provere protivtrzajućih sistema artiljerijskih oruđa-veštačkog trzanja, Plan stručno-specijalističke obuke, Plan komandantskih pregleda, i dr.).

Takođe, izrađuju se i određeni planovi u čijoj izradi učestvuje-sarađuje organ TS1, a mogu poslužiti kao vredan izvor informacija o stanju TMS (Plan eksploatacije borbenih i neborbenih vozila, Plan eksploatacije inženjerijskih mašina).

Godišnji Plan izvršenja TP i konzervacije TMS izrađuje organ TS1 u saradnji sa komandirima i komandama, organima rodova i službi, rukovaocima i komandirima jedinice za tehničko održavanje. Radi se na osnovu dugoročnih i srednjoročnih planova, na osnovu evidencije o eksploataciji i stanju TMS⁶⁾ uz uvažavanje eksploatacionih i vremenskih resursa i mogućnosti tehničke radionice, a u skladu sa Planovima i programima borbene obuke i vaspitanja jedinica rodova i službi (angažovanje jedinica izvan kasarne) i mogućnosti jedinice za tehničko održavanje (radionice za tehničko održavanje).

Svim jedinicama, krajem tekućeg meseca *organ TS1*, dostavlja Izvod iz Plana izvršenja tehničkih pregleda i konzervacije, kojim se obaveštavaju da su njihova sredstva planirana za TP u narednom mesecu (i pored toga što se Planom koordinacije obaveštavaju o tome).

⁶⁾ Vode je komandiri osnovnih jedinica, rukovaoci, organi tehničke i saobraćajne službe, odnosno organi rodova i službi za sredstva iz svoje nadležnosti. Podatke o eksploataciji korisnici i rukovaoci unose u tehničke knjižice, a ostali organi u Preglede o eksploataciji TMS (organ inženjerije, organ saobraćajne službe), koji su sastavni deo Plana eksploatacije TMS, a izrađuje se za celu godinu i po kvartalima. Organi saobraćajne službe i inženjerije vode evidenciju o eksploataciji neborbenih vozila na osnovu zaključnih putnih radnih lista (obrazac SbSl-54). Organi TS1 za sada nemaju adekvatno rešen metod praćenja stanja TMS u ZTJ.

Praksa je pokazala da je u ZTJ dobro planirati tehničke preglede, tako da svakog meseca njima budu obuhvaćena sredstva iz jedne jedinice, a ukoliko radionica tehničkog održavanja raspolaze većim kapacitetima, mogu se obuhvatiti i sredstva sledeće jedinice.

Ukoliko se TP na sredstvima jedne jedinice ne mogu realizovati u toku tekućeg meseca, radovi će se nastaviti u toku sledećeg meseca.

Načelno, tehničke preglede sredstava koja su češće u eksploataciji u letnjem periodu, treba planirati u zimskim mesecima (inž. bataljon, izviđačka četa), a na sredstvima u RR-u u letnjem periodu.

Sredstva prištapskih jedinica treba planirati, načelno, jednog meseca ili ih priključiti uz jednu od jedinica, ukoliko tehnički pregledi na njihovim sredstvima ne zahtevaju angažovanje celokupnih resursa radionice u toku celog meseca.

Za sredstva pozadinskog bataljona takođe treba predvideti jedan mesec za TP. Međutim, njihova sredstva mogu se uzimati u rad i kada je mesečni plan rada ozbiljnije narušen zbog vanrednog angažovanja sredstava pojedinih jedinica i njihovog odsustvovanja iz kasarne, kako bi kapaciteti radionice bili optimalno iskorišćeni.

Plan prelaska s jednog vida eksploatacije na drugi sprovodi se na TMS koja u letnjem i zimskom periodu u svojim sistemima koriste različite radne medije (za podmazivanje, hlađenje i sl.). Radi se po jedinicama, uz uvažavanje strukture i obima radova propisanih uputstvima TS-I za svako sredstvo. Jedinice se, o planiranom prelasku sa jednog vida eksploatacije na drugi, obaveštavaju posebnim naređenjem i preko Plana koordinacije.

Ovi radovi planiraju se, načelno, u aprilu i oktobru.

Komandantski pregledi (redovni) u ZTJ (jednom godišnje) i nižim jedini-

cama (dva puta godišnje), planiraju se godišnjim planom rada komande ZTJ i planovima komandi jedinica.

Angažovanje radioničkih kapaciteta na komandantskim pregledima planira se planom rada radionice. Na ovim pregledima angažuje se najveći mogući broj stručne radne snage.

Uz uvažavanje Plana koordinacije i planirane obuke jedinice za održavanje (u Rasporedu obuke i rada), raspoloživih netokapaciteta radionice, stepena realizacije prethodnog mesečnog plana rada radionice, obaveza proisteklih iz godišnjih planova, obaveza proisteklih na osnovu zahteva korisnika usluga radionice i organa komande ZTJ, vanrednih i redovnih zadataka i aktivnosti jedinica, upravni organ TS-I izrađuje mesečni plan rada radionice. U taj plan moraju se uklopiti i *Plan punjenja i kondicioniranja akumulatora* (prilog broj 2), *Plan ispomoći jedinicama na periodičnim pregledima* (prilog broj 3), i *Plan proveriti protivtrajućih sistema artiljerijskih oruđa — veštačkog trzanja* (prilog 4).

Na nivou ZTJ, *periodični pregled* se planira istog dana u svim jedinicama, osim u pozadinskim, u trajanju 2 do 4 nastavna časa. Periodični pregled u jedinicama pozadinskog bataljona planira se u danu kada je dinamika aktivnosti u ZTJ najmanja.

Plan ispomoći jedinicama u osnovnom održavanju, pri izvođenju periodičnih pregleda, izrađuje se po sedmicama (radnim nedeljama) i strukturi radne snage, vodeći računa da deo kapaciteta ostane na raspolaganju za rad na drugim zadacima, prvenstveno tekućim radovima iz domena LR (zbog hitnosti poslova).

U dane kada osnovne jedinice obavljaju periodične preglede, to je težišna aktivnost za jedinicu tehničkog održavanja i najveći deo kapaciteta treba angažovati na ispomoći jedinicama.

Primer načelnog Plana punjenja — kondicioniranja akumulatora u akumulatorskoj stanici VP —————

Akumulatori Jedinica	Vrsta i tip akumulatora							
	Olovni akumulatori						Nikl-kadmijum akumulatori	Srebro-cink akumulatori
	12 V 135 Ah	12 V 70 Ah	12 V 40 Ah	12 V 110 Ah	.	.		
1. pb	1.	1.	1.	1.			1.	1.
2. pb								
.								
.								
poz b	25. i 26.	25. i 26.	25. i 26.	25. i 26.				

Napomena: brojevi u poljima, ispod vrste i tipa akumulatora, odnose se na datum u mesecu kada konkretna jedinica donosi akumulatore na punjenje — kondicioniranje.

Prilog 3

Primer načelnog Plana ispomoći jedinicama pri obavljanju periodičnih pregleda

Jedinica Struktura radne snage	1. pb	2. pb	had	.	.	poz b
Mehaničar za p/n	I	I	IV			
Art. mehaničar			II			
Meh. za ICU i NS						
Mehaničar za PAA						
Raketni mehaničar						
Mehaničar za v/t						
.						
.						

Napomena: rimski brojevi I, II, III, IV, V, odnose se na redni broj radne nedelje u mesecu.

Primer načelnog Plana veštačkog trzanja

Izvršilac \ Jedinica	VP 1515/6	VP 1515/7	..	..	..	
N. N, art. mehaničar	I	I	IV			
M. M, art. mehaničar			II			
..						
..						
..						

Napomena: rimski brojevi I, II, III, IV, V, odnose se na redni broj radne nedelje u mesecu.

Praksa je pokazala da je dobro praviti mesečni plan punjenja i kondicioniranja akumulatora po vrstama i tipovima akumulatora i jedinicama, pri

čemu termini za jednu organizacionu celinu (jedinicu) treba da budu isti svakog meseca.

— nastaviće se —